

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

відображають власні переживання, тим самим отримуючи можливість краще розуміти себе [1].

Одним з ефективних способів розвитку психологічної стійкості є створення ситуацій успіху. Діти молодшого шкільного віку дуже чутливі до власних досягнень і невдач, тому тренер-викладач має допомагати їм відчувати свої сильні сторони. Для цього можна використовувати індивідуальний підхід, коли кожна дитина отримує завдання відповідно до свого рівня, а також формувати підтримуюче середовище, у якому цінується не лише результат, а й процес навчання.

Креативність тренера-викладача також полягає у вмінні створювати атмосферу довіри та взаємоповаги, адже саме в такому середовищі діти можуть максимально розкрити свій потенціал. Завдяки творчому підходу до навчання вони не лише засвоюють матеріал, а й набувають життєво важливих навичок, які допоможуть їм у подальшому розвитку та соціальній адаптації.

Результати теоретичного дослідження розглянутої проблематики дозволяють зробити наступні висновки: креативне мислення тренера-викладача відіграє ключову роль у формуванні психологічної стійкості та саморегуляції дітей молодшого шкільного віку, сприяючи їхньому гармонійному розвитку. Використання інноваційних підходів у навчально-тренувальному процесі допомагає дітям адаптуватися до стресових ситуацій і розвивати емоційну саморегуляцію

Список використаних джерел:

1. Височіна Н.Л., Дяченко А.А., Антонюк А.Е., Власко С.В., Байдала В.Р. Формування професійних компетентностей у самбістів високої кваліфікації з використанням засобів суміжного тренінгу. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2020. –№ 26. С. 37-41.
2. Лукова С.В., Коломійцев Г.А. Саморегуляція спортивної діяльності підлітків. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*. 2021. Вип. 65. С. 154–169.
3. Соколова Г. Б., Тодоров П. І., Коханець О. Г. Психологічні особливості тренерів єдиноборств, які виховують спортсменів з порушенням слуху. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2021. Вип. 4. С. 129–133. (Психологія).

КОСТЕНЮК Наталя Іванівна

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ЯК ДЖЕРЕЛА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

В умовах сучасної інформатизації та глобалізації всіх сфер суспільного життя особливо важливою стає здатність особистості швидко адаптуватися до

динамічних змін. Інформаційні потоки настільки масштабні, що запам'ятовування всього масиву даних не лише ускладнене, а й не є необхідним. Натомість ключовим стає вміння творчої особистості знаходити потрібну інформацію та ефективно її застосовувати. Такий підхід є актуальним для різних сфер діяльності, проте набуває особливої значущості в умовах ринкової конкуренції. Для творчого підходу в управлінській діяльності важливо враховувати всі складові управлінського процесу, зокрема адміністративний, функціональний, ситуаційний аспекти тощо.

Формування креативності персоналу є ключовим чинником розвитку інноваційного потенціалу організації, оскільки сприяє генерації нових ідей, покращенню процесів та підвищенню конкурентоспроможності. Створення середовища, що стимулює творчий підхід, взаємодію та відкритість до змін, дозволяє організації адаптуватися до динамічних умов ринку та ефективно впроваджувати інновації.

Креативність є загальною характеристикою особистості, яка проявляється у творчому процесі як здатність генерувати різноманітні, соціально значущі й оригінальні ідеї, а також знаходити ефективні способи їх реалізації. Вона включає вміння розв'язувати нестандартні завдання, адаптуватися до незвичних ситуацій і залежить від умов середовища, проявляючись у різних сферах людської діяльності протягом усього життя.

Креативність – це здатність до нестандартного мислення та творчих перетворень, тісно пов'язана з поняттям «творче мислення». Вона охоплює різні етапи процесу – від накопиченого досвіду до безпосереднього створення нових ідей та подальшого їх розвитку, що дозволяє окремій людині чи групі генерувати унікальні рішення, які раніше не існували. Термін «креативність» іноді використовують для розмежування творчості як особистісної якості та творчості як характеристики кінцевого продукту. Як риса характеру, креативність стосується саме особистості, а не властивостей результатів творчої діяльності.

Сучасні дослідники пропонують різні підходи до визначення креативності, що ускладнює формування єдиного узагальнюючого визначення. Деякі трактують її через результат діяльності, інші – як процес, особистісні риси або вплив зовнішніх факторів. Одні вчені вважають креативність рідкісною особливою здібністю, тоді як інші розглядають її як загальну здатність, притаманну всім психічно здоровим людям у певній мірі.

Управлінська креативність є важливою складовою компетенції лідера. Вона дозволяє не лише знаходити нові підходи до вирішення завдань, але й адаптувати методи та стратегії до змінюваних умов, що є необхідним у складному та динамічному середовищі організацій. Креативність в управлінні також допомагає створювати інноваційні рішення, які можуть підвищити ефективність, мотивацію та взаємодію в колективі. Важливо, щоб лідер не тільки був відкритим до нових ідей, але й сприяв розвитку такої креативності в своїх підлеглих, створюючи середовище для експериментів і пошуку нових рішень.

Креативність часто розглядається як протилежність звичним підходам, оскільки передбачає нестандартне мислення й відхід від загальноприйнятих рішень. Попри різноманітність поглядів на її природу, у більшості визначень креативність асоціюється з відкриттям нового. Сьогодні креативність розглядається не як рідкісна властивість окремих індивідів, а як здатність, притаманна кожній людині. Вона є способом впроваджувати нові прийоми та підходи в різних сферах діяльності, незалежно від того, хто їх застосовує.

На нашу думку, креативність не обмежується лише здатністю розв'язувати проблему, а включає також уміння реалізувати рішення та ефективно оформити результат. Важливою характеристикою креативності є створення ідеї або продукту, який є одночасно новим, оригінальним і корисним. Це визначає сутність справжньої креативності.

Креативність стимулює інновації, дозволяє організаціям адаптуватися до змін і сприяє розробці рішень, які можуть виділити їх на ринку. Заохочення творчого мислення допомагає організаціям залишатися гнучкими та чуйними, забезпечуючи їм можливість розвиватися та підтримувати конкурентну перевагу. Крім того, коли креативність є частиною культури організації, це дає змогу співробітникам мислити нестандартно, ризикувати та сприяти більш динамічному робочому середовищу. Це часто призводить до проривних ідей, які можуть привести до кращих продуктів, послуг і процесів, безпосередньо впливаючи на успіх організації.

Основою формування креативністю персоналу є ідея керувати творчістю як системою, а не просто залишати її індивідуальним талантам. Коли креативність систематично впроваджується в культуру, структуру та в управлінські процеси організації, вона стає стійкою конкурентною перевагою. Замість того, щоб покладатися на пошук кількох винятково креативних людей, в організації потрібно створити середовище, де креативність впливає на всіх рівнях управління. Це призводить до застосування інновацій і вдосконалення управлінських процесів.

Таким чином, для підвищення конкурентоспроможності та ефективності будь-якої організації необхідно мати таких працівників, які готові до професійного розвитку, здобуття нових компетенцій та прояву творчості у своїй професійній діяльності. Тобто йдеться про новий тип персоналу — креативний персонал. Творчість та інновації в значній мірі залежать від працівників, які створюють продукт або послугу, роблячи їх унікальними, а отже, забезпечують відмінну якість та конкурентні переваги. Тому керівництво компанії повинно прагнути задовольняти потреби та очікування своїх працівників у визнанні та задоволенні від роботи, а також у їхньому розвитку.

Робота з персоналом повинна бути системною і базуватися на моделі структури інтелекту. Персонал потрібно стимулювати до творчої діяльності, тобто створення сприятливої атмосфери в колективі, доброзичливості з боку керівників, відмова від жорстких авторитарних форм управління, формування

творчого середовища в організації для максимального прояву творчих здібностей працівників, мотивація процесу генерування творчих ідей працівниками, широке застосування творчого мислення персоналу для вирішення оперативних питань, надання працівникам можливості брати активну участь у обговоренні виникаючих питань.

Таким чином, креативні здібності є вродженими, але під впливом різних факторів можуть змінюватися — як покращуватися, так і погіршуватися. У сучасних умовах все більше значення набувають інновації та оригінальні підходи до управління і розвитку організацій. Креативне мислення, підтримане інструментами креативного менеджменту, сприяє досягненню інноваційного розвитку як окремих суб'єктів господарювання, так і суспільства загалом.

Формування креативного підходу до управління є важливим кроком для забезпечення швидкого реагування на зміни в інноваційному середовищі. Це дозволяє організаціям бути більш гнучкими, адаптуючись до нових тенденцій та технологій. Креативність стає ключовим фактором для побудови сучасних організаційних структур, які сприяють більш ефективному використанню ресурсів і підвищенню результативності діяльності підприємств.

Завдяки креативному підходу управління, організації можуть не лише швидко адаптуватися до змін на ринку, але й передбачати майбутні тенденції, створюючи нові продукти чи послуги. Це дозволяє зберігати конкурентоспроможність та забезпечує стабільний розвиток у довгостроковій перспективі. Організації, які активно впроваджують інновації, мають змогу знаходити нестандартні рішення для вирішення старих проблем, а також можуть краще інтегрувати нові технології, що призводить до скорочення витрат та збільшення прибутків.

КОФІЖИУ Ганна Олексіївна

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Анотація

У тезах розглядаються теоретичні основи та практичні методи розвитку креативного мислення старшокласників під час вивчення зарубіжної літератури. Обґрунтовується важливість формування креативності як ключового компонента інноваційного потенціалу особистості в умовах сучасних викликів. Пропонуються конкретні методики та прийоми, що сприяють розкриттю творчого потенціалу учнів через інтерпретацію літературних текстів, створення власних творчих продуктів та імплементацію міждисциплінарних підходів.

Ключові слова: креативність, старша школа, зарубіжна література, інноваційний потенціал, творче мислення, освітні технології.

КЕРНАС Андрій В'ячеславович Психолого-педагогічні аспекти розвитку творчих здібностей у студентської молоді	192
КИРИЄНКО Олена Олександрівна Розвиток креативності у майбутніх учителів біології як одна з умов успішного формування їх професійної компетентності	194
КІРДАН Олена Анатоліївна Наукові підходи до визначення сутності та змісту креативності майбутніх викладачів	198
КНЯЖЕВА Ірина Анатоліївна Актуальні тенденції формування змісту педагогічних освітніх компонентів у ЗВО	201
КОВАЛЬОВА Тетяна Михайлівна Розвиток креативності як складової підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту	204
КОВАЛЬЧУК Володимир Володимирович, ДОЛИНСЬКА Людмила Василівна Концептуальний підхід для формування креативності студентів у педагогічному університеті	209
КОЙЧЕВА Тетяна Іванівна Креативність учителя як запорука його професійного становлення в умовах інноваційного освітнього середовища	218
КОКОТЄЄВА Анастасія Сергіївна Формування креативності у здобувачів вищої освіти	221
КОЛБІНА Людмила Анатоліївна Вплив інноваційних технологій на розвиток творчих здібностей учнів початкових класів	223
KOLESNICHENKO Olena Innovation Potential Of A Higher Education Teacher	226
КОЛІСНІЧЕНКО Наталя Миколаївна Креативність та соціальні інновації як ключовий елемент ефективного публічного управління	228
КОЛЬЧАК Валентина Андріївна, ТОДОРОВА Валентина Георгіївна Використання технологій креативного мислення у підготовці фахівців з фізичної культури і спорту	234
КОН Олена Олександрівна Розвиток креативного мислення молодших школярів засобами додатків GOOGLE	236
KONDRATIEVA Iryna Theories Of Creativity	238
КОНСТАНТИНОВ Дмитро Сергійович Креативне мислення тренера-викладача як інструмент формування психологічної стійкості та саморегуляції у дітей молодшого шкільного віку	241
КОСТЕНЮК Наталя Іванівна Формування креативності персоналу як джерела інноваційного потенціалу організації	244
КОФІЖИУ Ганна Олексіївна Розвиток креативності в учнів старшої школи на уроках зарубіжної літератури	247
КОХАНСЬКА Світлана Володимирівна Розвиток креативного мислення на заняттях з музично-теоретичних дисциплін у майбутніх педагогів	250